

4 mei 2025

*Viering van Schrift en Tafel
in De Duif en via Zoom*

Met overweging en alle gesproken teksten

Samen

Illustratie: Gordon Johnson/Pixabau

4 mei dodenherdenking en 5 mei bevrijdingsdag.

Dagen waarbij mensen samen komen om te gedenken en vrijheid te vieren. Hoe kunnen wij bijdragen aan samen zijn en wat kunnen we van elkaar leren?

Voorganger: Natasja Bakker
Lector: Ellen Tiggeler – de Jong

Openingsgebed

Onnoembare,
Wij bidden om de kracht van uw Geest in ons hart.
Wij keren terug bij onszelf
en alles wat ons ter harte gaat in deze wereld.
Wij worden stil om ons hart te openen
voor schepping en creativiteit.
Voor de stralen van licht en de klank van liefde.
Schud ons los uit de verkramping van strijd en onrust.
Maak onze adem weer tot levensadem
en tot bron van moed en zeker weten.
Geef ons de levende woorden van uw schrift.
Ter herkenning en om opnieuw ontmoeting aan te gaan.
Amen.

Openingslied: Altijd aanwezige

Simone Huisman / Tom Löwenthal

Altijd Aanwezige,
cirkel en kern van mijn leven,
jij trekt aan en omhult.
Ruimte van liefde,
nodig mij uit
om binnen te gaan.

Welkom en inleiding

Welkom deze morgen in De Duif of vanuit huis met een zoomverbinding. Fijn om zo met elkaar samen te zijn deze ochtend.

Toen ik vanochtend vertrok vanuit Schiedam was men daar al bezig vanuit de gemeente voor de kranslegging van vanavond. Het is immers 4 mei, dodenherdenking. Een moment wat door heel Nederland samen beleefd wordt. Terugdenkend aan de tweede wereldoorlog maar ook aan de gesneuvelden in andere oorlogen. En helaas zijn er wereldwijd nog steeds vele oorlogen en zijn hier ook veel vluchtelingen die een oorlog hebben meegemaakt. Vreselijk verdrietig en een directe oplossing voor oorlog is er helaas niet. En toch... Juist 4 mei en ook morgen 5 mei zijn belangrijke dagen om mensen bewust te maken van de noodzaak om van vrede.

Ik wil deze dienst dan ook vooral kijken naar hoe we samen in geloof 4 en 5 mei kunnen beleven op een manier die recht doet aan de vele slachtoffers van oorlog. Zoeken naar een weg om samen te herdenken en een uitweg te zoeken richting vrede. En dat kan alleen samen dus laten we aan de slag gaan!

Lied: Delf mijn gezicht op*H.Oosterhuis / B.Huijbers*

- K: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.
A: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.
K: Wie mij ontmaskert, zal mij vinden.
Ik heb gezichten, meer dan twee,
ogen die tasten in den blinde,
harten aan angst voor angst ten prooi.
- A: Delf mijn gezicht op, delf mijn gezicht op,
maak mij mooi, maak mij mooi.
K: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.
A: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.
Wie wordt ontmaskerd, wordt gevonden,
en zal zichzelf opnieuw verstaan,
en leven, bloot en onomwonden,
aan niets en niemand meer ten prooi.
Delf mijn gezicht op, delf mijn gezicht op,
maak mij mooi, maak mij mooi.

1ste lezing: Deuteronomium 32: 1-18

Leen mij uw oor, hemel, nu ik ga spreken,
luister, aarde, naar wat ik zeggen zal.
Moge mijn onderricht neerdalen als regen,
mogen mijn woorden zijn als milde dauw,
als regen op het jonge gras,
als regendruppels op het groen.
Want de naam van de HEER roep ik uit:
Hij is onze God, laat iedereen Hem prijzen!
Hij is een rots, Hij staat voor recht;
alles wat Hij doet is volmaakt.
Trouw is God, rechtvaardig en zuiver,
in Hem is geen spoor van kwaad.
Maar zijn kinderen werden Hem ontrouw:
tot hun schande gaven zij hun kinschap op.
Vals is deze generatie, en trouweloos.
Is dit uw antwoord aan de HEER?
Hoe komt u zo dwaas? Waar is uw verstand?
Is Hij niet uw vader, uw schepper?
Hij heeft u gemaakt, Hij riep u tot leven.
Denk aan de tijden van weleer,
verdiep u in het verre verleden.
Vraag uw vader ernaar, hij zal het vertellen;
vraag de oudsten en zij zullen verhalen.
Toen de Allerhoogste land toewees aan elk volk
en de mensen ieder hun deel gaf,
bepaalde Hij de grenzen voor alle volken

naar het aantal nazaten van Israël,
want voor de HEER gold dat volk als het zijne,
Jakob was het deel dat Hij zichzelf toemat.
Hij vond het in een dorre woestijn,
in een niemandsland vol van gevaar.
Hij omringde het met zorg en met liefde,
koesterde het als zijn oogappel.
Zoals een arend zijn nest beschermt
en boven zijn jongen zweeft,
zo spreidde de HEER zijn vleugels uit
en droeg zijn volk op zijn wieken.
De HEER alleen leidde hen,
geen andere god stond Hem bij.
Hij voerde hen over de hoogste bergen,
de oogst van het land viel hun in de schoot.
Hij laafde hen met honing uit de rotsen,
met olijfolie uit steenharde rots,
met melk van koeien en geiten,
met vlees van Basans rammen,
met vet van lammeren en bokken,
met de fijnste bloem van tarwe
en met wijn, het bloed van druiven.
Toen werd Jesurun vadsig en vet,
het raakte verzadigd, werd dik en rond.
Het kwam in verzet, liep weg van zijn schepper,
versmaadde zijn stut en steun, zijn rots.
Ze tergden Hem met vreemde goden,
met gruwelijke beelden krenkten ze Hem
Ze brachten offers aan demonen,
aan goden die geen goden zijn,
goden die zij eerst niet kenden,
nieuwkomers, nog maar net in zwang,
die voor hun voorouders niet eens bestonden
U vergat de God die u gebaard heeft,
u verwierp de rots die u ter wereld bracht.

Lied: Naamloos schooiert liefde *H.Oosterhuis / A.Oomen*

Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
die beweegt de zon en alle sterren.
Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
ziet de mensenkind'ren al van verre,
zoekt hen op in hun bezeten dromen,
wekt hun rede weer, hervindt hun namen,
temt de stormen van hun vergezichten,
sluit de deur toe achter hun verleden.

Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
die ons geeft nieuw licht in onze ogen,
ons doet hopen dat nog nooit geziene:
nieuwe aarde op de vloed heroverd.
Die in diepe zinverloren nachten
schenkt een uur van waarheid en genade:
hakt bronaders in de rotswand open,
plant een eiken woud op woeste hoogten.

Levend woord dat nooit ons zal ontbreken,
aller mensen naam en zielsbeminde, (2x)
naamloos schooiert liefde langs de wegen
die beweegt de zon en alle sterren. (2x)

Naamloos schooiert liefde langs de wegen
maar vindt in mensen rust en duur.
Naakt en veilig - wij die nog leeg zijn
en ongenadig, halve waarheid,
kille, schemer, kreupelvuur:
Liefde, neem ons dit uur,
dat wij ontvangen, weten. (2x)

2de Lezing: Galaten 5: 13-18

Zorg voor elkaar

Vrienden, God wil dat jullie als vrije mensen leven. Maar gebruik die vrijheid niet om toe te geven aan slechte verlangens. Gebruik die vrijheid om met liefde voor elkaar te zorgen. Dan doe je ook precies waar het in de wet om gaat. Want eigenlijk gaat de hele wet over deze regel: «Houd evenveel van de mensen om je heen als van jezelf. Blijf dus niet als wilde dieren met elkaar vechten. Want dan gaan jullie uiteindelijk allemaal dood.

Luister naar de heilige Geest

Laat je leiden door de heilige Geest. Geef niet toe aan je eigen slechte verlangens. Want in je hart vechten die slechte verlangens en de heilige Geest met elkaar. De Geest wil niet dat je luistert naar je verlangens. En je verlangens willen niet dat je luistert naar de Geest. Je kunt dus niet zomaar doen wat je wilt.

Maar als je luistert naar de Geest, dan leef je zoals God het wil.

Dan heb je de wet dus niet nodig.

Overweging

Herinnering en Vrijheid

Vandaag staan we stil bij een belangrijk moment in onze geschiedenis: de dodenherdenking op 4 mei. Een dag waarop we de slachtoffers van oorlog en geweld herdenken. Het is een tijd van reflectie, van verdriet, maar ook van hoop en de belofte van een betere toekomst. In deze geest willen we kijken naar de woorden van Deuteronomium 32 en Galaten 5:13-18.

In Deuteronomium 32 lezen we over de trouw van God en de gevolgen van het afwijken van Zijn wegen. Dit hoofdstuk herinnert ons eraan dat we ons moeten herinneren wie we zijn en waar we vandaan komen. Het roept ons op om te reflecteren op de lessen uit het verleden, vooral in tijden van conflict en lijden.

Zelfs over 4 mei ruzie

Binnen onze huidige samenleving zijn er volop conflicten en meningsverschillen. En zelfs over 4 mei kunnen mensen ruzie maken. Het gaat dan vaak over wie je moet herdenken of dat er niet gedemonstreerd mag worden tijdens dodenherdenking. Maar daar volop aandacht aan besteden doet geen recht aan waar het om gaat. Er zijn mensen gesneuveld in de oorlog. En we willen die mensen herdenken, gedenken. Oorlog wordt nog zinlozer als we dat niet meer zouden doen. We hebben alleen de verhalen nog hoor je vaak. En ik denk vaak we hebben gelukkig de verhalen nog. Verhalen van ooggetuigen, familieleden, vrienden. Verhalen die gaan over keuzes die mensen maakten om het goede te doen. Soms moet je letterlijk vechten voor vrede en het kost moed om dat te doen. En het kan je dus ook je leven kosten. Door de dood maar ook door de trauma's die je oploopt of die doorwerken bij de nabestaanden. Oorlog is niet over als het vuren staakt. Oorlog is pas over als er ruimte is voor het helen en voor het gedenken. Erkennen van het vreselijke leed wat mensen elkaar hebben aangedaan. En die ruimte geven we elkaar in de stilte op 4 mei. Bewust stilstaan bij de verschrikkingen die hebben plaats gevonden zijn een belangrijk moment om opnieuw te beseffen dat wij de sleutel in handen hebben voor daadwerkelijke vrede.

Verbondenheid door verhalen te delen

Tijdens de liturgievergadering vertelde iemand hoe ze bij een interreligieuze bijeenkomst in Auschwitz samen kwam met een vrij grote groep mensen en er na een stiltemoment ook verhalen werden gedeeld. Verhalen van de mensen die er waren die deelden hoe de oorlog doorwerkt. De angst en pijn die in families leeft. Soms omdat ze mensen hebben verloren die voor het goede streden, soms ook de schaamte omdat er in de familie mensen waren die aan de "verkeerde" kant stonden. Door de verhalen met elkaar te delen ontstond er verbondenheid met elkaar. En ook het besef dat het herdenken, gedenken van wat is gebeurd maakt dat het niet voor niets was.

Precies zoals in de lezing uit Deuteronomium. Waarin we worden aangespoord om de geschiedenis niet te vergeten, zodat we de fouten van het verleden niet herhalen. Dit is een krachtige boodschap, vooral vandaag, wanneer we de levens van degenen die we hebben verloren, eren.

In de brief van Paulus aan Galaten worden we aangespoord om in vrijheid te leven. Maar Paulus maakt duidelijk dat het in ware vrijheid niet alleen gaat om onze eigen belangen.

Ware vrijheid heeft ook de zorg voor elkaar in zich. Het goede nastreven voor iedereen. En dat kan alleen als je elkaar kent. Weet wat iedereen nodig heeft. Daarom moeten we de verhalen blijven delen. Blijven luisteren en blijven gedenken. Zodat de stemmen uit het verleden blijven doorklinken als een liefdevolle maar ferme waarschuwing dat de waarden van vrijheid en saamhorigheid verdedigd moeten worden.

Nadenken over onze verantwoordelijkheid

Als we stilstaan bij de slachtoffers van oorlog, laten we dan ook nadenken over onze verantwoordelijkheid. Hoe kunnen wij, in onze vrijheid, bijdragen aan een wereld waarin geweld en haat geen plaats hebben? Hoe kunnen we de liefde en de eenheid bevorderen die Paulus ons aanraadt?

Laten we ons vandaag herinneren dat elke naam die we noemen, elk leven dat we eren, ons oproept om te leven in liefde en om onze vrijheid te gebruiken om anderen te dienen. Laten we ons inzetten voor vrede, rechtvaardigheid en saamhorigheid, zodat de offers die zijn gebracht niet voor niets zijn geweest.

Laten we bidden voor de zielen van de overledenen, voor de families die rouwen, en voor een wereld waarin we elkaar in liefde en respect behandelen. Moge de herinnering aan hen ons inspireren om een betere toekomst op te bouwen.

Amen.

Muzikaal Intermezzo

Uit 'De Jaargetijden': Barcarolle, juni, op.37, nr.6

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in een wereld vol liefde,
een wereld van God, een God die altijd dicht bij je is.
Ik geloof dat Jezus is gekomen uit liefde voor de mens -
zonder onderscheid naar kleur, geaardheid, rang of stand.

Ik geloof in zij opdracht:
heb je naaste lief en probeer dat waar te maken.

Ik geloof in een gemeenschap die mensen verder helpt.
En ik weet zeker, dat God naar ons glimlacht
en zijn licht over ieder van ons laat schijnen.
Amen.

Hart van de viering Breken en delen met elkaar

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke of jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen. Ook kun je een bijdrage doen door de QR-code te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van tien euro is ingevuld; dat kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk dank voor je gift.

Stichting De Duif

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

En mogelijkheid voor de 'zoom-deelnemers' om een intentie uit te spreken.

Tafelgebed:

EEUWIGE GOD

Gij kent mij en Gij doorgrondt mij;
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gisteren, vandaag en morgen
is uw Geest, uw adem, in mij.
De volheid van dat gevoel is bijna teveel.
Ik ben uw schepsel en ook zo alledaags.
In de kermis van het leven
is uw Geest voortvluchtig.

SCHEPPER GOD

Ik ben in relatie geschapen.
Naast mij staat een ander mens
en nog één en nog één.
Wij zijn hier bij elkaar
om te delen in uw Godsgevoel,
te breken en te delen van brood en wijn.
Leven vol blijdschap
en vol verdriet.

TROOSTER GOD

Wij allen kennen pijn en angst.
Onze wereld zucht onder oorlog en geweld.
Wij voelen ons dikwijls machteloos,
help ons en onze wereld.

GEEST VAN GOD

Heradem in ons het leven,
laat ons blijvend uw kracht ervaren.
Spreek tot ons in de taal van de
liefde over God en mensen.

Schenk ons het vertrouwen
in het verbond tussen u en ons,
zodat in ons de echo klinkt van:
"ik laat je niet in de steek".

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Je bent welkom aan de tafel, we worden allemaal geroepen bij onze naam om te laten zien wie wij zijn, om te laten komen wat komt. Om de waarde te voelen die er in je is, die jij hebt voor mensen, die jij bent voor jezelf en voor de ander. Een oud ritueel is toegankelijk voor ieder van ons, want hoe oud of hoe jong je bent, dat doet er niet toe. Wij delen hier in deze gemeenschap het leven met zorgen en pijn en met blijdschap en vreugde. Met alles erop en eraan. Wij delen het leven en wij delen daarom ook brood en wijn, tekenen van leven en van samen.
Kom maar want alles staat klaar.

Gedachten bij het thema

In de overweging deelde ik al dat het belangrijk is te gedenken. Nu bij gedachten bij het thema willen we iedereen de ruimte geven om in stilte te gedenken. We nemen enkele minuten de tijd om dat te doen en Ellen zal het stiltemoment beeindigen. Laten we stil zijn en herdenken.

Onze Vader: Het Rijk der Hemelen

Liselore Gerritsen

Onze Vader die in de hemel zijt
geef mij een plek op aarde waarvan de naam mij heilig is,
een koninkrijk dat mijn huis is,
een plek die mijn spelend kind ruimte wil geven,
waar dan ook.
Geef mij een plek waar het koren groeit voor mijn brood,
waar de wind in de bomen
en het vuur in huis
vergeving van alle schuld is,
zoals ook ik vergiffenis ben voor dat stukje aarde
dat zonder mij braak zou liggen;
een plek die mij niet in verzoeking leidt;
die mij verlost van angst.

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Zie ook de achterpagina van dit liturgieboekje.

Lied: Die mij droeg   *H.Oosterhuis / T.Löwenthal*

Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.
En als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken
en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht.

Zegenbede

God, zegen ons met onrust
over gemakkelijke antwoorden, halve waarheden
en oppervlakkige relaties.
Zodat er diepgang mag zijn in onze harten.

God, zegen ons met boosheid over onrechtvaardigheid,
onderdrukking en de uitbuiting van mensen.
Zodat we ons gaan inzetten voor rechtvaardigheid,
vrijheid en vrede.

God, zegen ons met tranen voor hen die lijden door pijn,
verstoting, honger en oorlog.
Zodat we onze handen zullen uitstrekken tot troost.
Om pijn in vreugde te veranderen.

En God, zegen ons met voldoende dwaasheid
om te geloven dat we een verschil kunnen maken in deze wereld.
Zodat we kunnen doen waarvan anderen zeggen dat het onmogelijk is.
Laat ons leven in vrede!

Amen.

*Na de viering ben je welkom om met elkaar een kopje koffie of thee
te drinken en voor een goed gesprek!
Voor de Zoomers is er gelegenheid om met elkaar na te praten.*

*De overweging van deze viering is na te lezen op onze website:
www.deduif.net*

Orde van Dienst (Wijzigingen voorbehouden) Aanvang 10.30 uur

Zondag	voorganger	Waar/hoe
11 mei	Diana Vernooij	In de Duif en via Zoom
18 mei	Catrinus Mak	In de Duif en via Zoom
25 mei	Jan Meijer	In de Duif en via Zoom
1 juni	Gastvoorganger: Maranca Schenkeveld	In de Duif en via Zoom
8 juni Pinksteren	Noud-Lodewijk van Poppel	In de Duif en via Zoom
15 juni	Henk Kemper	In de Duif en via Zoom
22 juni	Hans Errens	In de Duif en via Zoom
29 juni	Diana Vernooij	In de Duif en via Zoom
6 juli	Jan Meijer	In de Duif en via Zoom

Voor de laatste actuele informatie, zie www.deduif.net/agenda

Het Duifkoor zingt wekelijks in de viering, o.l.v. de dirigent Henk Kemper, op afwisselende zondagen begeleid door onze pianisten Irina Ursu-Antonova en Stephanus Harsono.

Het koor verwelkomt altijd graag nieuwe leden! Lijkt het je leuk om mee te zingen, neem dan contact op met de dirigent via het algemene e-mailadres, of via een van de koorleden.

Het koor repeteert wekelijks in het muziekgebouw Platform-C in Amstelveen.

Het Groene Boek waarin u persoonlijke intenties kunt schrijven ligt bij de entree van de kerk. De intenties worden tijdens de viering voorgelezen.

Elke zondag houden wij een collecte bestemd voor de kosten die we als gemeenschap moeten maken om wekelijkse vieringen te kunnen houden.

Elke **2de zondag** van de maand is er een 2e collecte, bestemd voor het door de gemeenschap gekozen jaardoel: in 2025 is dat ten gunste van de stichting "Heart for Children." Zij biedt scholing en onderdak aan weeskinderen in Tororo in Oeganda. Deze kinderen komen uit achterstandssituaties. Het doel is om hen in staat te stellen in hun eigen levensonderhoud te voorzien. De stichting draait volledig op vrijwilligers. Alle ingezamelde gelden komen volledig t.g.v. deze stichting. Voor meer info: www.heart4children.org

Het Solidariteitsfonds is er als jijzelf of een jou bekende 'Duif' hulp nodig heeft.

Voor vragen hierover kun je bij één van de bestuursleden terecht of meldt je vraag per mail via onderstaand adres.

Periodiek wordt ons blad "Het Groene Licht" verspreid. Heb je zin om ook eens een stukje te schrijven, kopij kunt u aanleveren bij Angela van der Marck. Of per mail op het algemene e-mailadres (zie hieronder).

Iedere eerste en derde **maandagavond** van de maand is er van 20:00 tot 21:00 uur een openbare Liturgievergadering, deze vindt plaats via Zoom. Hierin worden de vieringen voorbereid voor de komende twee vieringen.

De Zoomcode voor die vergadering is: <https://us02web.zoom.us/j/86209078507>

Informatie bij de coördinator liturgie: Natalie Hakhoff, zij is bereikbaar via het algemene e-mailadres.

Oecumenische Basisgemeente "De Duif", Utrechtsedwardsstraat 7 1017 WB Amsterdam.

IBAN: Rabobank: NL20 RABO 0173 6297 92.

De Duif op Internet: Neem gerust een kijkje op de website www.deduif.net daar vind je de meest recente informatie. E-mail: info@deduif.net